

**UCHWAŁA NR XXXVIII/224/18
RADY GMINY RYMAŃ**

z dnia 17 października 2018 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rymań na lata 2019 – 2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 994 z późn. zm.) oraz art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) Rada Gminy w Rymaniu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rymań na lata 2019-2021” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rymań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Ekiert

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/224/18
Rady Gminy Rymań
z dnia 17 października 2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE RYMAŃ
NA LATA 2019 – 2021

Rymań 2018

I. WSTĘP

Pierwszy Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 w Gminie Rymań został przyjęty Uchwałą Nr XXIX/160/2013 Rady Gminy Rymań z dnia 28 lutego 2013 roku. Był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Preambuła ww. ustawy wskazuje, iż wszystkie zadania z niej wynikające mają na celu dobro dziecka. Jak czytamy, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona: „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Rodzina jest grupą, środowiskiem i instytucją społeczną, której ważność, miejsce i rola we współczesnym społeczeństwie są niezwykle istotne. Jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzina jako jedyna grupa społeczna stwarza jednostce niepowtarzalne warunki rozwoju biologicznego, społecznego i kulturalnego. Przez rodzinę dokonuje się proces scalania młodego pokolenia ze społeczeństwem, narodem i państwem.

Rodzina jako podstawowe i najważniejsze środowisko wychowawcze dziecka powinna odgrywać główną rolę w jego prawidłowym rozwoju. Jednak często tak nie jest. W przypadku niezapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, dziecko jest umieszczane w pieczy zastępczej. Przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGRAMU

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek udzielania wsparcia rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Działania samorządu gminnego określa art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, iż do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1.

III. OCENA SYTUACJI (ANALIZA PROBLEMU)

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych występujących w Gminie Rymań ze szczególnym uwzględnieniem problemu niewydolności rodzin skutkującej zabraniem dziecka z rodziny naturalnej i umieszczeniem go w pieczy zastępczej.

Gmina Rymań jest gminą wiejską, liczącą mieszkańców 4096 (dane z Urzędu Gminy w Rymaniu na dzień 31 grudnia 2017r.). Mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie oraz małych i średnich przedsiębiorstwach i firmach. Na dzień 30 września 2016 roku wg danych PUP w Kołobrzegu, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kołobrzegu z Gminy Rymań wynosiła 142.

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu wynika, że w 2017 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 186 rodzin, w pierwszym półroczu 2018 roku 141 rodzin. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ww. latach przedstawia się odpowiednio 608 i 452.

W sytuacji, gdy rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, nadzór kuratora nie przynosi wymaganych efektów, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. Do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędne są dane na temat dzieci z Gminy Rymań pozostających w poszczególnych formach pieczy zastępczej. Powyższe dane przedstawiono w Tabeli nr 1 i nr 2.

Tab. Nr 1

Zapewnienie dzieciom opieki w pieczy zastępczej

1. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej na dzień 30.06.2018r.:

- a) Ogółem 18 w tym:
 - w rodzinnych formach pieczy zastępczej 15
 - w instytucjonalnej pieczy zastępczej 3

1a. Dane statystyczne dotyczące umieszczeń dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej w okresie od 1.01.2017 r. do dnia 30.06.2018r.

| lp. | rodzaj pieczy zastępczej | liczba umieszczonych dzieci | liczba rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej |
|-----|--|-----------------------------|---|
| 1. | rodzina zastępcza spokrewniona | 1 | 1 |
| 2. | rodzina zastępcza niezawodowa | 1 | 1 |
| 3. | rodzina zastępcza zawodowa ogółem w tym: | 11 | 3 |
| 3.1 | rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego | 8 | 2 |
| 3.2 | rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna | | |
| 4. | rodzinny dom dziecka | | |
| 5. | placówka opiekuńczo-wychowawcza | | |

Tab. Nr 2.

Przyczyny zabrania dzieci z rodziny w okresie od 1.01.2017 r. do 30.06.2018r.:

| lp. | przyczyna zabrania dzieci z rodziny | liczba rodzin | liczba dzieci |
|-----|---|---------------|---------------|
| 1. | przemoc | | |
| 2. | niewydolność wychowawcza | | |
| 3. | alkoholizm rodziców | 3 | 5 |
| 4. | choroba rodziców | | |
| 5. | brak realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko | | |
| 6. | trudna sytuacja materialna | 0 | 0 |
| 7. | śmierć opiekunów | 1 | 5 |
| 8. | inne | | |
| 9. | ogółem | 4 | 10 |

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina współfinansuje koszty pobytu dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym po 2011 roku. Wydatki Gminy Rymań w tym zakresie obrazuje tabela nr 3.

Tabela Nr 3**Koszty Gminy Rymań za pobyt dzieci w pieczy zastępczej**

| | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|---------|----------|----------|
| Wydatki ponoszone w ramach współfinansowania kosztów pobytu dzieci z Gminy Rymań w pieczy zastępczej | 2313,98 | 12759,15 | 68273,69 |

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. W Gminie Rymań od 2012 roku zatrudnia na umowę zlecenie asystentów rodziny. W 2013 roku współpracował on z 9 rodzinami, które miały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. W 2014 roku obejmował swoim wsparciem 7 rodzin, natomiast w 2015 roku 3 rodzin, w 2016 roku 1 rodziną, w 2017 roku-9.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Nie jest możliwe wspieranie rodziny bez jej zgody. W sytuacji stwierdzenia, że dana rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i odmawia udzielenia jej wsparcia, konieczne jest zawiadomienie sądu opiekuńczego, który podejmie dalsze rozstrzygnięcia, mając na względzie dobro dziecka. Podobnie postępuje się w sytuacji, gdy rodzina wyrazi zgodę na udzielenie jej wsparcia, jednakże nie będzie brała aktywnego udziału w tym procesie, zachowując bierność i oczekując, iż udzielone jej wsparcie nie będzie od niej wymagało żadnego zaangażowania. Objęcie wsparciem asystenta rodzin dzieci przebywających w pieczy zastępczej na dzień 30.06.2018r., przedstawia Tab.nr 4.

Tab. Nr4.

Objęcie wsparciem asystenta rodzin dzieci przebywających w pieczy zastępczej

| Lp. | Rodzice dzieci przybywających w pieczy zastępczej (inicjały) | Liczba dzieci | Rodzaj pieczy (rodzina zastępcza – typ, rodzinny dom dziecka, POW) | Data umieszczenia w pieczy zastępczej | Data objęcia opieką asystenta | Wyjaśnienia w przypadku braku wsparcia asystenta (np. brak zgody rodziny, odebrana władza rodzicielska, pobyt poza terenem gminy, dorosły wychowanek, rodzice nie żyją) |
|-----|--|---------------|--|---------------------------------------|-------------------------------|---|
| 1 | TK, KK | 3 | Zawodowej rodzinie zastępczej-Pogotowie Opiekuńcze | 19.03.2018r. | 19.04.2017r. | |
| 2 | JW., PK. | 5 | Zawodowej rodzinie zastępczej-Pogotowie Opiekuńcze | 23.06.2017r. | - | Rodzice dzieci nie żyją, trwały poszukiwania rodziny spokrewnionej dla dzieci, jednak nie udało się znaleźć nikogo z rodziny dla dzieci. |
| 3 | BR, AB | 3 | Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza | 27.05.2014r. | - | Pobyt rodziców poza terenem Gminy Rymań, przebywają zagranicą |
| 4 | ZS., AS | 1 | Rodzinną zastępczą spokrewnioną | 26.05.2017r. | - | Brak zgody rodziców oraz pobyt poza terenem gminy |
| 5 | ESz., ojciec nieznany | 1 | Rodzinną zastępczą spokrewnioną | 13.05.2013r. | 19.04.2017r. do 22.09.2017r. | Brak zgody rodzica oraz pobyt poza terenem gminy, zagranicą. |
| 6 | EK.,PK | 1 | Rodzinną zastępczą spokrewnioną , | 26.04.2016r. | - | Poza terenem gminy, rodzice nigdy nie zamieszkiwali na terenie gminy Rymań. Z uwagi, iż dziecko przebywało u babci, która ostatecznie została rodziną zastępczą spokrewnioną dla wnuczki. |
| 7 | KZ.,TZ. | 3 | Zawodowa rodzina zastępcza | 27.06.2016r. | Od 01.02.2014r., do nadal | |
| 8 | CK., WL. | 1 | Rodzinną zastępczą niezawodową | 26.02.2018r. | - | Brak zgody rodziny |

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównania szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz do asekurowaniu go w obliczu zagrożeń. Analiza sytuacji dziecka w Gminie Rymań została dokonana na podstawie danych statystycznych z GOPS w Rymaniu za 2017r., Dane przedstawia Tab. Nr 5

Tab. Nr 5

Dane dotyczące realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny z GOPS Rymań.

| | | | | |
|----|--|--|--|---|
| 3. | Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej/ liczba dzieci w tych rodzinach W tym: a) liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych/liczba dzieci b) liczba rodzin, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej/liczba dzieci c) liczba rodzin objętych wsparciem w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”/liczba dzieci d) liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej e) liczba dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem/liczba dzieci, których sytuacja jest monitorowana | 53/247 a) 18/32 b) 4/8 c) 0/0 d) 8 e) 13/13 | 38/173 a)15/28 b)8/18 c)0/0 d) 18 e)15/15 | |
| 4. | Liczba rodzin, które powinny być objęte wsparciem asystenta/ liczba dzieci w tych rodzinach | 11/20 | 9/27 | Nie wszystkie rodziny wyrazili zgodę na pracę asystenta rodziny |
| 5. | Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta/ liczba dzieci – ogółem | 9/23 | 7/20 | |
| 6. | Czy liczba zatrudnionych asystentów jest adekwatna do zdiagnozowanych potrzeb? | TAK | TAK | |

IV. CELE PROGRAMU

Wspieranie rodziny biologicznej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu utrzymania dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie, bądź jego powrót do rodziny **jest celem priorytetowym Programu**. Program zakłada wzmocnienie działań profilaktycznych z rodziną i jej środowiskiem na rzecz pozostawienia w niej dziecka. Uwzględnia uwarunkowania Gminy Rymań i rozwiązania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

- 1) Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych celem przywrócenia im prawidłowego funkcjonowania.
- 2) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
- 3) Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

V. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada między innymi działania interdyscyplinarne w zakresie wsparcia rodziny, promowanie modelu funkcjonowania rodziny biologicznej, oraz edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Cel 1:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia im prawidłowego funkcjonowania.

| Lp | Działania | Okres realizacji | Realizatorzy | Wskaźniki ewaluacji |
|----|---|------------------|---|---|
| 1 | Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami przez pracowników socjalnych | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba osób objętych pracą socjalną |
| 2 | Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w formie posiłku dla dzieci w szkole i przedszkolu) rodzinom zagrożonym kryzysem, bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba rodzin objętych pomocą |
| 3 | Działania zaradcze oraz interwencyjne w przypadkach gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo rodziny a w szczególności dzieci | 2019-2021 | GOPS w Rymaniu, Szkoły, Policja, Zespół Interdyscyplinar | Liczba rodzin Wspomaganych pracą asystenta rodziny, Liczba rodzin objętych działaniami zespołu |

| | | | | |
|---|--|-----------|--|--|
| | | | | Interdyscyplinarnego |
| 4 | Zapewnienie rodzinom w zależności od zdiagnozowanych potrzeb pomocy asystenta rodziny | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny |
| 5 | Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba monitorowanych rodzin |
| 6 | Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba Umieszczonych dzieci |
| 7 | Ustanowienie i finansowanie rodzin wspierających (w razie potrzeb) | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba rodzin wspierających |
| 8 | Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny (w razie potrzeb) | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba szkoleń |
| 9 | Zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa | 2019-2021 | GOPS, PCPR Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna | Liczba osób Objętych poradnictwem |

Cel 2: Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

| Lp | Działania | Okres realizacji | Realizatorzy | Wskaźniki |
|----|-----------|------------------|--------------|---|
| 1 | | 2019-2021 | | Liczba spotkań, przekazanych informacji |

| | | | | |
|---|--|-----------|--|---|
| | Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz rodziny | | GOPS w Rymaniu, Szkoły, Policja, GKRPA w Sąd Rejonowy w Kołobrzegu, Zespół Interdyscyplinarny, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, Punkt Konsultacyjny | |
| 2 | Stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie jako jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej | 2019-2021 | GOPS Rymań | Liczba spotkań, wymienionych informacji |

Cel 3: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz dzieci rodziny.

| lp | Działanie | Okres realizacji | Realizatorzy | Wskaźniki |
|----|---|------------------|--|---|
| 1 | Organizacja spotkań, warsztatów mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziny, wzmacnianie jej roli i funkcji oraz pikników rodzinnych promujących wartości rodziny jako podstawowej komórki życia społecznego | 2019-2021 | Szkoły, Rymań, GOPS | Liczba zorganizowanych spotkań, pikników rodzinnych |
| 2 | Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania alkoholizmowi oraz innym uzależnieniom | 2019-2021 | Szkoły, Urząd Gminy, GKRPA, GOPS w Rymaniu | Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych |
| 3 | Organizacja czasu wolnego i zajęć dla dzieci w formie kolonii letnich i zimowisk, zajęć w świetlicach wiejskich. | 2019-2021 | GKRPA, Szkoła, Urząd Gminy, GOPS, | Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach |

V. REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU

1. Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu przy współpracy z:

- 1) Placówkami oświatowymi w szczególności z terenu Gminy Rymań,
- 2) Urzędem Gminy w Rymaniu,
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rymaniu,
- 4) Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Rymań,
- 5) Sądem Rejonowym w Kołobrzegu,
- 6) Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kołobrzegu,
- 7) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu,
- 8) Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kołobrzegu,
- 9) Placówkami służby zdrowia,
- 10) Komendą Powiatową Policji w Kołobrzegu.

2. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu.

3. Adresatami Programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie ze środków:

- 1) budżetu Gminy Rymań,
 - 2) dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
 - 3) dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
 - 4) programów rządowych z zakresu wspierania rodziny.
- Środki finansowe na realizację poszczególnych zadań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych działań w ramach Programu. Analizowany będzie faktyczny rozwój i przebieg działań. Ocenie będzie podlegała zgodność działań z założonymi celami Programu i osiągniętymi wskaźnikami. Ustalone efekty ujęte zostaną w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny składanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu Wójtowi Gminy Rymaniu w terminie do końca lutego każdego roku.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Opracowanie:
Kierownik GOPS Aldona Więcek